

nem hajlandók, a bankok unszolására azonban ezek is engedtek, még pedig oly kikötéssel, hogy Pollák az általa befizetett 600.000 frt visszanyerése mellett 125.000 frtot, és Guttman testvérek 49.800 frtot vállaltak el; míg az ezek részét illető összes többi veszteség is a bankokat terheli.

A szerződés stornirozása folytán a bankok még következő összegeket kötelesek fizetni és hordozni: Divald Adolf üzleti igazgatónak 85.000 frt végkielégítést Fridau stiriai vasgyárosnak, kinek a szenet eladták, 100.000 frt kárpótlást, és végül 600.000 frt kezelési költséget.

Horváth Gyula, Küküllőmegye felső-kerületi képviselőjének interpellatiója.

Horváth Gyula orsz. képviselő ur a képviselőháznak f. évi nov. 5-én tartott ülésében a m. kir. pénzügyminister urhoz az alábbi interpellatiót intézte:

„Van szerencsém a pénzügyminister urhoz interpellatiót intézni. Mielőtt azonban azt beadnám, legyen szabad röviden a tárgyat jeleznem. — Erdélyben az államerdők, a faüzlet, az állam által ugy kezeltetik, hogy az állam megmérhetetlen kárt szenved. Ezen már megkezdett faüzlet folytatását egyszerre megszakítani nem lehet, ezt mindenki tudja. De hogy azon gazdálkodás, mely az államerdőségeket részint tönkre tette, és az alig fejlődő fakereskedést Erdélyben már csirájában elnyomta, megszüntessék, ez az országnak, és különösen az ország erdélyi részének érdekében áll. Tudomásomra jutott, hogy a kormány a raktárakban felhalmozott famenyiségétől valahogy megszabadulandó a legközelebbi időben, ha jól emlékszem szeptemberben Biach és Bayersdorf czéggel bizonyos fa eladása iránt alkura és szerződésre lépett, ezen szerződés értelmében Biach és Bayersdorf czégnek 16 krért kubiklábját számítva a fának, adatik évenként mintegy 1,200.000 egész 2,000.000 köblábig

terjedő mennyiség; azonban ezen 16 krtól eltekintve, az állam fizet a cégnek a Petrozsényba átadott fa felfűrészeltetéséért kubiklábonként 9 krt, azért, hogy leszállítsa a cég Temesvárra, Lippára, Szegedre, Aradra, kubiklábonként 5 krt, továbbá ad az állam ezen cégnek — ha jól vagyok értesülve — 2 krajczárt kubiklábjától provisiót, azaz fizet nyers kubiklábjától 16 krajczárt.

Mindenki tudja, hogy a felfűrészelés által a famennyiségből 30% elvész, tehát tulajdonképen az állam nem száz kubiklábat kap nevezett piacon, hanem 70-et. Így tehát 100 köblábért annyit, a mennyit helyes számítás szerint 70 köbláb után kellene fizetni. Ha ezen szerződés így áll, és ha való — a mint én értesültem — hogy további faüzletekre is e céggel alkut akarnak kötni és szerződésre lépni, mi pedig nem vezethet egyébre, mint Erdélyben a fakereskedésnek tökéletes elrontására. Ezen ügyet tovább halasztani nem lehetvén, bátor vagyok a pénzügyminister urhoz a következő interpellatiót intézni.

Igaz-e, hogy a Biach és Bayersdorf céggel a kormány szeptemberben szerződésre lépett egy bizonyos mennyiségű fának Petrozsényban történendő átadása iránt.

Ha ez áll, igaz-e, hogy a kormány szándékozik nevezett céggel még többi meglévő fakészletre is hasonló szerződésre lépni?

A minister ur jónak tartja-e, hogy a már is elsatnyult fakereskedés Erdélyben egy kézbe koncentráltatnék?

Ha nem mit szándékozik tenni, hogy az erdélyi faraktárakban felhalmozott készlet eladható legyen?

Egyszersmind az egyének és állam érdeke lehetőleg megóvassék, a midőn a piacra ily nagy mennyiségű fa egyszerre ki fog dobatni? — —

Mindezekhez mi még csak azt tesszük, hogy Horváth Gyula ur a tüzi-fát négyszög ölével méri! *)

*) Lásd az „Ellenőr“ című napilap f. évi szeptember-hó 27-én kiadott 265-ik számában az „Erdélyi levelek“ című czikket. B.